

Facing the Holocaust Today

ANOTÁCIE PRÍSPEVKOV A HOSTÍ_AKTUALIZÁCIA 30.8.2021

Hlavný program

ANTISEMITIZMUS VTEDY A DNES

Miloslav Szabó (SK) - historik a germanista, Filozofická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave

Antisemitizmus patrí k najrozšírenejším no zároveň veľmi nejasným, ba až kontroverzným politickým pojmom. Jeho používanie siaha od mementa holokaustu až po polemiky v rámci blízkovýchodného konfliktu. Prednáška si kladie za cieľ vnieť do tohto zmätku trochu svetla: krátky historický exkurz do 19. a 20. storočia ukáže, za akých okolností vznikol moderný antisemitizmus a aké boli jeho charakteristiky. Následne sa zamyslíme nad tým, čo z tohto historického dedičstva pretrvalo holokaustu, resp. akým spôsobom sa antisemitizmus adaptoval na nové podmienky. Na záver si načrtne nedávne diskusie o vzťahu medzi antisemitizmom a antisíonizmom. *Dĺžka 45 min., slovenský jazyk tlmočený do angličtiny*
Termín 9.9. 14:10 - 14:55, Zoom

"NENASTOUPILI" - ŽIACKY FILM

Miroslava Bažantová (CZ) - učiteľka, Základná umelecká škola J. Suka Benešov, vysunuté pracovisko Chocerady

Nenastoupili je animovaný film o osudoch židovskej rodiny počas 2. svetovej vojny sprostredkovaný detskými očami. Príbeh o obrovskej odvahe neposlúchnuť a nenastúpiť do nacistických transportov vznikol na základe rozprávania pamätníčky pani Evy Benešovej. Film, ktorý získal mnoho cien, vrátane medzinárodných, vytvorili deti zo Základnej umeleckej školy J. Suka v Benešove, na vysunutom pracovisku Chocerady. Súčasťou bloku je aj predstavenie metodiky ako využiť film vo vyučovaní. *Dĺžka 45 min., český jazyk tlmočený do angličtiny*
Termín 9.9. 17:05 - 17:50, Zoom

METÓDA ORAL HISTORY

Monika Vrzgulová (SK) - etnologička, výskumníčka. Ústav etnológie a sociálnej antropológie SAV

Metóda tzv. oral history je už dnes pomerne známa nielen v akademickom prostredí, ale s jej výsledkami – rozhovormi s pamätníkmi spomínajúcimi na určité historické obdobie – dnes pracujú pedagógovia, novinárky, umelci, a sú známe aj širokej verejnosti. Príspevok sa venuje otázkam: čo predstavuje táto metóda, akú má históriu na Slovensku a aké sú možnosti jej využitia a aplikácie vo vzdelávacom procese. *Dĺžka 45 min., slovenský jazyk tlmočený do angličtiny*
Termín 10.9. 14:05 - 14:50, Zoom

Facing the Holocaust today

CESTA K HOLOKAUSTU A OSUDY PREŽIVŠÍCH

Eva Mosnáková (SK) - preživšia, Židovská náboženská obec Bratislava

Štrukturovaná diskusia Eva Mosnákovej a Moniky Vrzgulovej bude vedená metódou storytellingu. Témou budú Evine vlastné skúsenosti s holokaustom z detstva a čo predchádzalo genocíde v spoločnosti. Eva predstaví, ako sa dnes zapája a pomáha preživším v židovskej náboženskej obci v Bratislave.

Dĺžka 60 min., slovenský jazyk tlmočený do angličtiny

Termín 10.9. 14:55 - 15:55, Zoom

NA ČO ZVYKNEME ZABÚDAŤ PRI VYUČOVANÍ O HOLOKAUSTE A NEMALI BY SME

Michala Lônčíková (SK), historička. Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, v. v. i.

Niekoľko postrehov zo seminárov (nielen) pre stredoškolských študentov, ktorí sa s dejinami Židov najčastejšie oboznamujú až v súvislosti s udalosťami holokaustu. Praktické tipy sa týkajú najmä základných identitovných aspektov židovskej komunity, postupných zmien na pozadí modernizácie spoločnosti, vývoja židovsko-nežidovských vzťahov a objavovania židovskej minulosti v konkrétnom priestore (meste, ulici, mieste pamäti).

Dĺžka 50 min., slovenský jazyk tlmočený do angličtiny

Termín 10.9. 16:55 - 17:45, Zoom

ŽIDOVSKÝ KÓDEX A JEHO ODKAZ DNEŠKU

Pavol Makyna (SR) - historik, Ústav pamäti národa

Slovenská vláda prijala 9. septembra 1941 vládne nariadenie č. 198/1941 Sl. z. o právnom postavení Židov, ktoré je známe ako tzv. Židovský kódex. Bol to najrozsiahlejší právny predpis, ktorý vyšiel v období rokov 1939 – 1945, obsahoval 270 paragrafov, vytvoril zo židov „rasu“, prikazoval im na odev nosiť žltú Dávidovu hviezdu, obmedzil ich osobné, občianske, náboženské, spoločenské a majetkové práva. Prijatie kódexu znamenalo vyvrcholenie tvorby rasovej legislatívy, ktorá zo židov na Slovensku vytvorila cielený sociálny problém. Ten vrcholní predstavitelia ľudáckeho režimu „definitívne riešili“ deportáciami zo Slovenska do táborov smrti na území okupovanom nacistickým Nemeckom.

Dĺžka 45 min., slovenský jazyk tlmočený do angličtiny

Termín 11.9. 14:05 - 14:50, Zoom

Facing the Holocaust today

LISTY TISOVI - SILA HISTORICKÉHO PRAMEŇA V EDUKAČNEJ PRAXI

Madeline Vadkerty (USA) - výskumníčka, Nadácia Milana Šimečku & Alžbeta Šniežko (SK) - didaktička, vysokoškolská pedagogička. Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Madeline Vadkerty vypátrala v slovenských archívoch stovky osobných listov adresovaných prezidentovi Jozefovi Tisovi, ktoré nám ponúkajú neznámy obraz holokaustu na Slovensku. Pátrala aj po ďalších osudoch pisateľov týchto listov. V knihe Slovný pán prezident nám ponúka trinásť silných dokumentárnych poviedok, ktoré otvárajú málo známe kapitoly holokaustu na Slovensku. Ukazuje nám, ako protižidovská politika vojnového Slovenského štátu ničila životy obyčajných ľudí, z ktorých spravila občanov druhej kategórie len preto, že boli Židia.

Alžbeta Šniežko v spolupráci s Madeline vytvára vzdelávaciu metodiku, ako pracovať s touto knihou, príbehmi a prameňmi vo vyučovaní.

Dĺžka 60 min., slovenský jazyk a anglický jazyk súbežne tlmočený

Termín 11.9. 15:50 - 16:50, Zoom

TÉMA HOLOKAUSTU VO FORMÁLNOH I NEFORMÁLNOH VZDELÁVANÍ

Tomáš Filip (SK) - učiteľ, Gymnázium sv. Edity Steinovej v Košiciach

Prečo dnes učiť o holokauste? Lebo je to jeden z dôležitých príbehov ľudstva a je správne to robiť. Dlííme to obetiam a dlžíme to budúcim generáciám. Vzdelávanie o holokauste poskytuje študentom nástroje, ktoré potrebujú na to, aby sa nedostali do pascí falošnej propagandy a ideológií. Je preto dôležité sa mu venovať formálne, aby študenti získali fakty a argumenty do debaty. Neformálne, aby si osvojené poznatky spojili s osobnou skúsenosťou a zážitkom a dokonca vzdelávať aj informálne tak, aby sa poučenie z udalostí holokaustu prejavilo v každodennom živote cez spoločenskú zodpovednosť a občiansku angažovanosť, podporu ľudských práv a skúmanie morálnych otázok, ktoré si aj dnes musíme zodpovedať. Tento príspevok prináša príklady dobrej praxe toho, ako sa to darí na jednom košickom gymnáziu.

Dĺžka 45 min., slovenský jazyk tlmočený do slovenčiny

Termín 11.9. 15:00 - 15:45, Zoom

Facing the Holocaust today

INKLUZÍVNE DEJINY - KOMU PATRÍ HISTÓRIA?

Tereza Štěpková (CZ), International Holocaust Remembrance Alliance & Institut Tereziánske Iniciativy

Aký je rozdiel medzi dejinami a minulosťou? Sú dejiny "otázkou minulosti"? Čo znamená výraz inkluzívny a existuje v protiklade "exkluzívny" prístup k dejinám? Je možné si dejiny privlastniť? Aký prístup bol pred tým a aký je dnes k holokaustu? Nad týmito otázkami se spoločne zamyslíme s Terezou Štěpkovou.

Dĺžka 45 min., český jazyk tlmočený do angličtiny

Termín 11.9. 16:05 - 16:50, Zoom

PRÍBEH RODINY DYCHOVÝCH: DOKUMENTÁCIA OBETÍ NACISTICKEJ GENOCIDY RÓMOV A SINTOV V ČR

Michal Schuster (CZ), International Holocaust Remembrance Alliance & Institut Tereziánske Iniciativy

Rekonštrukcia života konkrétnej rómskej rodiny z južnej Moravy prináša poznatky o téme postavenia Rómov a Sintov v mezivojnovom období a predovšetkým za druhej svetovej vojny, kedy sa táto skupina obyvateľov stala obeťou nacistického pronasledovania osôb označených ako „cigáni“. Na začiatku mája 1943 boli manželia Jozef a Estera Dychoví so svojimi ôsmymi deťmi odvezení hromadným transportom do tzv. cigánskeho rodinného tábora v koncentračnom vyhladzovacom tábore Auschwitz-Birkenau, kde následne zahynuli. Jediný z rodiny, kto sa vyhol deportáciám, bol nemanželský syn Damián. Dôležitú rolu v jeho záchrane zohrala zrejme intervencia dvoch občanov z Hrušek: vtedajšieho starostu a jeho predchodcu.

Dĺžka 60 min., český jazyk tlmočený do angličtiny

Termín 11.9. 16:55 - 17:55, Zoom

MÚZEUM HOLOKAUSTU V SEREDI - VZDELÁVACIE PROGRAMY, SKÚSENOSTI A ODPORÚČANIA.

Peter Vanko (SK) - metodik a lektor, Múzeum holokaustu v Seredi

Krátke predstavenie expozície múzea a možností prezenčného aj online vzdelávania pre základné a stredné školy. Ozrejmienie základných prístupov a metód, ktoré využívame v múzeu pri tvorbe vzdelávacích programov. Odporúčania pre učiteľov v súvislosti s výučbou témy holokaustu a skúsenosti z praxe múzejného pedagóga.

Dĺžka 60 min., slovenský jazyk tlmočený do angličtiny

Termín 9.9. 16:00 - 17:00, Zoom

Facing the Holocaust today

Vedľajší program

"CHULIGÁNI" NA STREDNEJ ŠKOLE

Lukáš Zorád (SK), PDCS

Rolová hra učiteľov stredných škôl a pedagogických pracovníkov, ktorí pracujú so žiakmi vyšších ročníkov základných škôl. Slúži na diskusiu o problémoch spojených s radikalizáciou mládeže a s ňou spojenou polarizáciou v triednych kolektívoch. Dáva možnosť vyskúšať si postupy, ktoré pomáhajú depolarizácii a kultivovaniu dialógu aj v ťažkých podmienkach rozdelených tried. Ide o praktický workshop, v ktorom sú účastníci priamo aktívni v hraní rolí a následnej spoločnej analýze a diskusii.

Dĺžka 120 min., max. kapacita je 15 učiteľov, iba slovenský jazyk

Termín 9.9. 14:15 - 16:15, Zoom

HOLOKAUST SA ZAČAL SKÔR

Andrej Návojský (SK), Nadácia Milana Šimečku

Vyučovacia aktivita sa zameriava na odhaľovanie toho, že holokaust začal už oveľa skôr, ako sa uskutočnili prvé transporty. Analyzuje práve prvé, často nepovšimnuté kroky, ako napríklad vyčleňovanie menšinovej skupiny, propaganda, postupná diskriminácia a nenávisťné prejavy, ktoré, ak sú ignorované, môžu prerásť až do genocídy.

Dĺžka 60 min, max. kapacita je 30 učiteľov, iba slovenský jazyk

Termín 9.9. 16:30 - 17:30, Zoom

EDUCATION, DIGITAL TECHNOLOGY AND PERSONAL HISTORY

Andrea Szőnyi (HU), director, Zachor Foundation & Head of Programs for International Education, USC Shoah Foundation

Introduction to video-testimony based education and two digital platforms using testimonies of the University of South California Shoah Foundation: the IWitness platform and the IWalk app.

Dĺžka 90 min, max. kapacita je 30 učiteľov, iba anglický jazyk

Termín 10.9. 14:00 - 15:30, Zoom

Facing the Holocaust today

ROZVOJ KRITICKÉHO MYSLENIA U SEBA A V TRIEDE

Hana Skljarszka (SK), Akadémie kritického myslenia

Rozvoj kritického myslenia - schopnosť vidieť svet z rôznych perspektív, systematicky sa čudovať a diviť, vyhodnocovať informácie okolo nás a najmä zamýšľať sa nad vlastnými hodnotami a postojmi, sa stáva jednou z najdiskutovanejších tém rozvoja zručností nielen u detí na školách ale aj vo firmách či štátnej správe. Na workshope si vyskúšame hravou a interaktívnou formou základné nástroje rozvoja kritického myslenia, ktoré budete môcť použiť nielen v triede, ale najmä vo vašej vlastnej každodennosti.

Dĺžka 45 min, max. kapacita je 15 učiteľov, iba slovenský jazyk

Termín 10.9. 15:00 - 15:45, Zoom

STORIES THAT MOVE - VZDELÁVACÍ NÁSTROJ

Peter Drál (SK) & Nina Galanská (SK), Nadácia Milana Šimečku

Ako nám môžu osobné príbehy rôznych ľudí pomôcť vysvetliť dejiny? Medzinárodný vzdelávací portál Stories that Move rozoberá prostredníctvom autentických vyjadrení mladých ľudí a osobností z nedávnej i dávnejšej minulosti témy identity, rozmanitosti a diskriminácie. Na workshope predstavíme príbehy, portál a takisto si ukážeme, ako sa dá s nimi pracovať na bežných vyučovacích hodinách a v neformálnom vzdelávaní.

Dĺžka 60 min., max. kapacita je 30 učiteľov, iba slovenský jazyk

Termín 10.9. 15:40 - 16:40, Zoom

NADÁCIA
MILANA
ŠIMEČKU

MILAN
ŠIMEČKA
FOUNDATION

Institut Tereziánskej iniciatívy